

EĞİTİM İZLEME RAPORLARINDA ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU

[Eğitim İzleme Raporu 2019: Öğretmenler](#)

İlgili Bölümler:

“Öğretmenlerin Çalışma Koşulları” s. 22-25

“Öğretmenlik Meslek Kanunu” s. 27-29

Türkiye’de öğretmenlik mesleğine özgü bir kanunun gerekli olduğu konusunda paydaşlar arasında bir uzlaşma olduğu söylenebilir. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun çıkarılmasına ilişkin hedef 2023 *Eğitim Vizyonu*’nda yer aldıktan sonra bu konuda somut çalışmalar başladı; ancak hazırlanan yasa taslağı kamuoyuyla paylaşılmadı. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun iyi yönetim ilkelerine bağlı bir biçimde, öğretmenlerin mevcut durumuna ilişkin araştırmalar dikkate alınarak hazırlanması ve yürürlüğe girmesi önemlidir. Ekim 1966’da Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından alınan Öğretmenlerin Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı, kanunun çeşitli paydaşlar tarafından üzerinde uzlaşılabilir bir içeriğe sahip olması için yürütülecek tartışmalara dayanak oluşturabilir. (s. 27)

Öğretmenlik Meslek Kanunu, mevzuat açısından boşlukların bulunduğu ve dolayısıyla uygulamada belirsizliklerin yaşandığı bazı önemli alanlarda da yasal dayanak sağlamalıdır. (s. 29)

Halihazırda 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 50. Maddesinin “özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere” konut sağlanmasını düzenlediği dikkate alındığında, Öğretmenlik Meslek Kanunu yürürlüğe girdiğinde, bu alanda düzenlemeleri içermesi kadar, yasal düzenleme ile uygulama arasındaki bağın tam olarak sağlanması da gereklidir. (s. 22)

Öğretmenlerin maaşlarına ve diğer özlük haklarına ilişkin iyileştirmelerin Öğretmenlik Meslek Kanunu’nda yer alarak yaşama geçmesi gerekli kamu kaynaklarının sağlanmasına bağlıdır. (s. 28)

Öğretmenlik Meslek Kanunu, yalnızca kamu kurumlarında görev yapan öğretmenlerin değil özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin haklarını ve sorumluluklarını da düzenlemelidir. (s. 28)

Öğretmenlik Meslek Kanunu, meslekte kariyer basamakları ve uzmanlık uygulamalarının adaletli bir biçimde yürütülmesine dayanak oluşturmalıdır. Norm fazlası öğretmen sorununa kalıcı bir çözüm getirmek hedeflenmelidir. (s. 29)

[Eğitim İzleme Raporu 2020: Öğretmenler](#)

İlgili Bölüm:

“Türkiye’deki Öğretmenlerin İyi Olma Hâline Genel Bakış” (s. 22-32)

Türkiye’de öğretmenlerin iyi olma hâlinin güçlenmesine yönelik atılması beklenen en büyük adım Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun çıkarılmasıdır. Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun çıkarılmasına ilişkin hedef *2023 Eğitim Vizyonu*’nda yer aldı ve sonrasında özellikle 2019 yılında kamuoyunda sıklıkla tartışıldı. (s. 22)

[Eğitim İzleme Raporu 2021: Öğretmenler](#)

İlgili Bölüm:

“Öğretmenlik Meslek Kanunu” (s. 31-32)

Öğretmenlik mesleğine özgü bir kanunun, eğitim-öğretimi çeşitli açılardan güçlendirme potansiyeli bulunduğunu anımsamakta yarar vardır. Örneğin kanun, öğretmenlerin çalışma koşullarını düzenlemenin yanında “çocuk haklarına ve çocuğun iyi olma hâline ilişkin özel bir eğitim almanın öğretmen olarak atanmanın koşulu hâline getirilmesi” gibi önemli konularda da bir fırsat olarak değerlendirilebilir. (s. 32)

Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun düzenleme getirmesi beklenen teşvik mekanizmaları ve ek göstergenin 3.600’a çıkarılması gibi konular, eğitime ayrılan kamu kaynaklarıyla yakından ilişkilidir. Dolayısıyla yasal düzenlemenin, gerekli kamu kaynaklarının ayrılması güvence altına alınmadan yapılması söz konusu olsa bile uygulamada güçlükler yaşanması olasıdır. Mevcut durumda öğretmen politikalarında yasa ile uygulamanın uyuşmadığı durumlar yaşanıyor. Örneğin 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu’nun 50. maddesi “özellikle mahrumiyet bölgelerinde görevli öğretmenlere” konut sağlanmasını düzenliyor. Ancak bu tam olarak uygulanmıyor; öğretmenler barınma sorunu yaşıyorlar. Bu örnek dikkate alındığında, yasal düzenleme kadar düzenlemelerin uygulamaya yansımalarının da önemli olduğu anlaşılıyor. (s. 31)